

פָּרֶק ל"ב תַּנְיָא

פָּרֶק ל"ב וְהִנֵּה עַל יְדֵי קִיּוּם הַדְּבָרִים הַנְּזָכָרִים
לְעִיל, לְהִיּוֹת גּוּפוֹ נְבֻזָה וְנִמְאָס בְּעֵינָיו. רַק שְׂמֵחָתוֹ
תְּהִיִּיה שְׂמֵחַת הַנֶּפֶשׁ לְבַדָּה, הֵרִי זֶה דֶּרֶךְ יִשְׂרָאֵל
וְקָלָה לָבֹא לְיַדֵּי קִיּוּם מְצוֹת וְאַהֲבַת לְרַעַךְ כְּמוֹךְ
לְכָל נֶפֶשׁ מִיִּשְׂרָאֵל-לְמַגְדוֹל וְעַד קָטָן. כִּי מֵאַחַר
שְׂגוּפּוֹ נִמְאָס וּמִתּוֹעֵב אֲצִלוֹ וְהַנֶּפֶשׁ וְהַרוּחַ מִי יוֹדֵעַ
גְּדוּלְתוֹ וּמַעֲלָתוֹ בְּשֶׁרֶשׁוֹ וּמְקוֹרוֹ בְּאֵלֶקִים חַיִּים.

בְּשֶׁגֶם שְׂכוּלָן מִתְאַיְמוֹת וְאֵב אֶחָד לְכוּלָּנָה, וְלִכֹּן
נִקְרְאוּ כָּל יִשְׂרָאֵל-לְאֲחִים מִמֶּשׁ; מִצַּד שׁוֹרֵשׁ נֶפֶשׁ
בְּה' אֶחָד רַק שְׂהַגּוּפִים מְחוּלָקִים, וְלִכֹּן הָעוֹשִׂים
גּוּפִם עֵיקָר וְנֶפֶשׁ טְפִלָּה אֵי אֶפְשָׁר לְהִיּוֹת אֲהֶבָה
וְאַחֲוָה אֲמִיתִית בֵּינֵיהֶם אֲלֵא הַתְּלוּיָהּ בְּדָבָר
לְבַדָּה וְזֶהוּ שְׂאֵמֶר הַלֵּל הַזֶּקֶן עַל קִיּוּם מְצוּנָה זֶה
זֶהוּ כָּל הַתּוֹרָה כּוּלָּה וְאֵיֶדֶךְ פִּירוּשָׁא הוּא כּוּלוֹ.

כִּי יִסוּד וְשׁוֹרֵשׁ כָּל הַתּוֹרָה הוּא לְהַגְבִּייה וְלְהַעֲלוֹת
הַנֶּפֶשׁ עַל הַגּוּף מַעֲלָה מַעֲלָה עַד עֵיקָרָא וְשֶׁרֶשָׁא
דְּכָל עֲלָמִין וְגַם לְהַמְשִׁיךְ אֹרֹךְ אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא
בְּכַנְסוֹת יִשְׂרָאֵל-ל, כְּמוֹ שְׂכַתוֹב לְקַמֵּן דְּהֵיִינוּ בְּמַקְוֹר
נְשָׁמוֹת כָּל יִשְׂרָאֵל-ל, לְמַהוּי אֶחָד בְּאֶחָד דּוּקָא,
וְלֵא כְּשֵׁישׁ פִּירוּד חַס וְשָׁלוֹם בְּנְשָׁמוֹת, דְּקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא לֵא שְׂרִיא בְּאַתֵּר פְּגִים וּכְמוֹ שְׂכַתוֹב
בְּרַכְנוּ אֲבִינוּ כּוּלְנוּ כְּאֶחָד בְּאֹר פְּנִיךְ, וּכְמוֹ שְׂכַתוֹב
בְּמַקּוֹם אַחַר בְּאַרְיִכוֹת.

וַיְמַה שְׁפָתוֹב בְּגִמְרָא שְׁמִי שְׁרוּאָה בְּחִבְרֹו שְׁחָטָא,
מְצוּה לְשִׁנְאוֹתוֹ, וְגַם לֹמַר לְרַבּוֹ שִׁישְׁנָאָהוּ; הֵיִינוּ
בְּחִבְרֹו בְּתוֹרָה וּמְצוֹת וּכְבֵר קִיִּים בּוֹ מְצוֹת הוֹכַח
תּוֹכִיחַ אֶת עַמִּיתְךָ, עִם שְׁאֵתְךָ בְּתוֹרָה וּבְמְצוֹת, וְאַף עַל
פִּי כֵן לֹא שָׁב מְחָטָאוֹ, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב בְּסִפְר חֲרָדִים, אֲבָל
מִי שְׁאִינוּ חִבְרֹו, וְאִינוּ מְקוֹרֵב אֶצְלוֹ הֵנָּה עַל זֶה אָמַר
הַלֵּל הַזֶּקֶן: הָיִי מִתְלַמִּידֵי שֶׁל אֶהְרֹן, אוֹהֵב שְׁלוֹם
וְכוֹלוֹ, אוֹהֵב אֶת הַבְּרִיּוֹת וּמְקַרְבֵּן לַתּוֹרָה.

לֹמַר שְׁאֵף הֶרְחֹוקִים מִתּוֹרַת ה' וְעַבּוֹדָתוֹ, וְלָכֵן
נִקְרָאִים בְּשֵׁם בְּרִיּוֹת בְּעֶלְמָא, צָרִיד לְמַשְׁכֵּן בְּחִבְלֵי
עֲבוֹתוֹת אֶהְבָּה, וְכוֹלֵי הָאִי וְאוֹלֵי יוֹכֵל לְקַרְבֵּן לַתּוֹרָה
וְעַבּוֹדַת ה', וְהֵן לֹא, לֹא הֶפְסִיד שְׁכָר מְצוֹת אֶהְבַּת
רִיעִים, וְגַם הַמְקוֹרְבִים אֵלָיו, וְהוֹכִיחַם וְלֹא שָׁבוּ
מֵעֲוֹנוֹתֵיהֶם, שְׁמְצוּה לְשִׁנְאוֹתָם, מְצוּה לְאֶהְבָּם גַּם כֵּן.

וּשְׁתִּיחֵן הֵן אֶמֶת: שְׁנָאָה מְצַד הָרַע שְׁבָהֶם, וְאַהְבָּה
מְצַד בְּחִינַת הַטּוֹב הַגָּנוּז שְׁבָהֶם, שֶׁהוּא נִיצוּץ אֱלֹקוֹת
שְׁבַתוֹכֶם, הַמְחִיָּה נַפְשָׁם הָאֱלֹקִית, וְגַם לְעוֹרֵר רַחֲמִים
בְּלִבּוֹ עֲלֵיהֶם, כִּי הִיא בְּבַחֲינַת גְּלוּת בְּתוֹךְ הָרַע.

מִסְטָרָא אַחְרָא הַגּוֹבֵר עֲלֵיהֶם בְּרִשְׁעִים, וְהֶרְחַמְנוֹת
מִבְּטָלַת הַשְּׁנָאָה וּמְעוֹרְרַת הָאֶהְבָּה, כְּנוֹדַע מִמָּה
שְׁפָתוֹב: לִיעֶקֶב אֲשֶׁר פָּדָה אֶת אַבְרָהָם. (וְלֹא אָמַר
דָּוִד הַמֶּלֶךְ עֲלֵיו הַשְּׁלוֹם: תַּכְלִית שְׁנָאָה שְׁנֵאֲתִים
וְגוֹמַר, אֶלָּא עַל הַמִּינִים וְהָאֲפִיקוֹרְסִים שְׁאִין לָהֶם
חֶלֶק בְּאֱלֹקֵי יִשְׂרָאֵל, כְּדֹאִיתָא בְּגִמְרָא, רִישׁ פְּרָק ט"ז
דְּשַׁבַּת.